

Posiedzenie Zarządu Głównego SBP z udziałem przedstawicieli okręgów SBP

7 września 2021 r. online

W posiedzeniu, które odbyło się online na platformie ClickMeeting uczestniczyli:

- członkowie Zarządu Głównego SBP: Sylwia Błaszczyk, Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Paweł Pioterek, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz

- przedstawiciele okręgów SBP: Małgorzata Bartosik, Dagmara Dąbrowska, Anna Godowska, Anna Kończal, Paweł Kordybacha, Marta Mierzwińska, Teresa Milewska, Katarzyna Pawluk, Małgorzata Rokicka-Szymańska, Małgorzata Sierżęga, Joanna Szymczak-Rychez,

- osoby zaproszone: Małgorzata Dargiel-Kowalska, Marta Lach, Aldona Zawałkiewicz.

Spotkanie prowadziła dr Barbara Budyńska, p.o. Przewodniczącej SBP.

Porządek obrad obejmował:

1. Przyjęcie protokołu
2. Podsumowanie działalności ZG SBP w 2021 r.
3. Omówienie stanu przygotowań do KZD 2021
4. Działalność struktur terenowych SBP w 2021 r.
5. Podsumowanie wyników ankiety przeprowadzonej wśród członków SBP
6. Platforma ZOOM dla struktur SBP

Ad. 1

Protokół z posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego SBP w dn. 15 czerwca 2021 r. został przyjęty jednogłośnie.

Ad. 2

Barbara Budyńska, Aldona Zawałkiewicz oraz Marta Lach przedstawiły najważniejsze działania Zarządu Głównego SBP w 2021 r.:

- 28 maja 2021 r. na Powązkach Wojskowych w Warszawie odbyła się ceremonia pogrzebowa śp. Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej. Chcąc uhonorować pamięć Przewodniczącej Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich złożyło wniosek o pośmiertne przyznanie Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej Złotego Krzyża Zasługi. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

- Zdobyte przez Stowarzyszenie II miejsca i nagrody finansowej w Plebiscycie Książka Roku 2020 lubimyczytac.pl, Allegro, w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie Roku za działania na rzecz dostępu online do kultury w okresie lockdownu (akcja #NieZostawiamCzytelnika)
- Konkursy:

Rozstrzygnięto następujące konkursy: Bibliotekarz Roku 2020 (laureatką została Monika Machowicz z Krośnieńskiej Biblioteki Publicznej); Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020 (zwyciężyła Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu); Tydzień Bibliotek 2021 (w konkursie na plakat zwyciężyła praca Katarzyny Stanny z Warszawy; w konkursie na najciekawsze wydarzenie laureatem została MBP w Dąbrowie Tarnowskiej); Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej (zwyciężyła Renata Gulczyńska za pracę: *Działalność jezuitów w Lublinie w latach 1582-1773, na podstawie wydanych drukiem materiałów źródłowych i opracowań* napisaną pod kierunkiem promotora Prof. Dariusza Kuźminy); Nagroda Naukowa SBP im. A. Łysakowskiego (*Aplikacje mobilne w systemach informacyjnych: teoria i praktyka* / Grzegorz Gmiterek; *Bibliografia Fonografii Polskiej (Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych)* / Pod red. Marii Wróblewskiej; *Serwisy internetowe instytucji kultury w Polsce* / Mariusz Jarocki, Paweł Marzec).

- Szkolenia:

W okresie styczeń-czerwiec 2021 r. zrealizowano łącznie 54 szkolenia i webinary tematyczne, w których wzięło udział ok. 1200 osób. Biuro ZG SBP nawiązało współpracę z cenionymi trenerami, którzy wsparli dyrektora Biura ZG SBP w przygotowaniu atrakcyjnej oferty szkoleniowej. Oprócz szkoleń odpłatnych zrealizowano 11 szkoleń bezpłatnych i webinarów dla 667 osób. Niektóre spotkania dofinansowane były z przyznanych grantów MKDNIŚ.

- Przygotowania do seminariów, konferencji: „Od statystyki bibliotecznej do badań wpływu i wartości bibliotek” (Seminarium odbędzie się 13 września 2021 r. online. Skierowane jest do wszystkich typów bibliotek); 13. Forum Młodych Bibliotekarzy (15-17 września 2021 r. online pod hasłem „Chodźcie do nas!”, organizatorami FMB jest Zarząd Główny SBP oraz Zarząd Okręgu SBP w Krakowie przy współpracy małopolskich bibliotek); „Biblioteka włączająca zadania, wyzwania, realizacja” (seminarium odbędzie się 20 października 2021 r. online jako część projektu #NieZostawiamCzytelnika i poświęcone będzie korzystaniu z usług bibliotek przez osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorów); 13. konferencja z cyklu „Automatyzacja bibliotek” (odbędzie się w dniach 1-2 grudnia 2021 r. online pod hasłem „Technologie biblioteczne w okresie pandemii”).
- Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zgłosiło dr Barbarę Budyńską do składu Krajowej Rady Bibliotecznej (wcześniej SBP reprezentowała Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska).

- Uruchomiony został nowy e-sklep Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP w nowoczesnej i atrakcyjnej szacie graficznej <https://wydawnictwo.sbp.pl/> . W ramach kampanii promocyjnej przygotowano specjalne pakiety lojalnościowe oraz newslettery.
- W omawianym okresie ukazały się nowe publikacje, m.in.:

- Książki mają swoją historię. Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej (red. Jacek Puchalski)
- Biblioteki publiczne w kryzysie: doświadczenie pierwszego etapu pandemii (Małgorzata Kisilowska)

W przygotowaniu:

- Wiedza, wzruszenia, refleksje, zabawa, opowieści (Hanna Diduszko)
- Bibliotekarze i pracownicy książki województwa śląskiego (red. Jadwiga Sadowska, Maria Kycler)
 - Złożono wnioski do MEiN w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki:
- Źródła do badań fonografii polskiej – kontynuacja budowy bazy i zwiększenie jej wykorzystania
- Rozbudowa i podniesienie jakości dostępu do zasobów naukowych Archiwum Cyfrowego

Wydawnictwa SBP

- Główna Komisja Rewizyjna otrzymała materiały z Biura ZG SBP, na podstawie których przygotowała protokół za 2020 rok, w którym nie zgłosiła żadnych uwag do prac Zarządu Głównego SBP i sformułowała następujące postulaty: należy kontynuować dążenie do większej stabilizacji i równowagi finansowej; ujednoczyć system przekazywania składek do ZG SBP i skutecznie go egzekwować; włączenie struktur terenowych w pozyskiwanie środków, również samorządowych; systematyczne monitorowanie finansów SBP oraz intensyfikację działań w kierunku poprawy rentowności, szczególnie czasopism branżowych oraz utrzymanie wysokiego poziomu czasopism naukowych, punktowanych.
- Patronaty (wybrane):
 - Lubelskie Forum Bibliotekarzy (Zarząd Okręgu SBP w Lublinie)
 - Nagroda im. Anny Platto (Zarząd Okręgu SBP w Lublinie)
 - Festiwal „Pragnienie Czytania” (Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy)
 - Zakopiański Festiwal Literacki (Miejska Biblioteka Publiczna w Zakopanem)
 - V Nowe Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie)
 - Kongres IFLA

W tym roku Kongres IFLA odbywał się po raz pierwszy w formule online, w dniach 17 – 19 sierpnia 2021 r. pod hasłem „Let’s work together for the future”. Dla członków stowarzyszeń i instytucji należących do IFLA, w tym SBP, przygotowano specjalną zniżkę. Barbara Budyńska podkreśliła, że członkowie SBP biorący udział w Kongresie IFLA powinni dzielić się swoimi doświadczeniami i nabytą

wiedzą np. poprzez publikowanie artykułów w czasopismach SBP, organizację spotkań w strukturach itp.

Barbara Budyńska przedstawiła projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 rok. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Ad. 3

Barbara Budyńska przypomniała treść uchwały Zarządu Głównego SBP nr 1/2021 z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przedłużenia kadencji władz SBP w związku ze stanem epidemii. Przypomniała również o piśmie z 12 maja 2021 r, skierowanym do okręgów SBP z prośbą o prowadzenie przygotowań do organizacji zjazdów sprawozdawczo-wyborczych na poszczególnych szczeblach; prowadzenie kampanii wyborczej oraz zgłaszanie kandydatów do odznaczeń oraz godności Członka Honorowego SBP. Przygotowania do KZD prowadzone przez Zarząd Główny:

- prace komisji (ds. Statutu SBP, Strategii SBP, wniosków i postulatów)
- podjęcie rozmów z dyrekcją Centralnej Biblioteki Wojskowej w Warszawie w sprawie bezpłatnego udostępnienia Sali wraz z zapleczem technicznym (CBW wymaga przekazanie listy imiennej członków KZD, wymóg Biblioteki jest taki, że na jej terenie nie mogą przybywać cudzoziemcy. Jeśli wśród delegatów znajdzie się osoba bez polskiego obywatelstwa będziemy musieli zapewnić jej udział online w KZD)
- prace nad numerem specjalnym Biuletynu Informacyjnego ZG SBP, gdzie znajdzie się m.in. podsumowanie całej kadencji 2017-2021.

Następnie Barbara Budyńska przedstawiła projekty uchwał:

- w sprawie zmiany składu Komitetu Programowo-Organizacyjnego Krajowego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2021 roku (Uchwała ZG SBP nr 4/2021)
- w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (Uchwała ZG SBP nr 5/2021)
- w sprawie zmiany składu Komisji do spraw Strategii i programu działania Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na kadencję 2021-2025 (Uchwała ZG SBP nr 6/2021)

Wszystkie uchwały zostały przyjęte jednogłośnie.

Sylwia Błaszczuk podsumowała prace Komisji ds. Statutu SBP. Komisja działa w składzie: Sylwia Błaszczuk (przewodnicząca), Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Andrzej Jagodziński, Żaneta Kubic, Joanna Potęga. Na podstawie propozycji nadesłanych do Komisji opracowano nowe zapisy, które powinien skonsultować prawnik. Zmiany dotyczą przede wszystkim:

nazw dziedzin naukowych (bibliologia, informatologia, informacja – bez przymiotnika „naukowa”); doprecyzowanie, że działalność SBP obejmuje pracowników wszystkich typów bibliotek (aby bibliotekarze nauczyciele również mogli korzystać ze szkoleń SBP); umożliwienie zmiany terminu zwołania KZD, wydłużenie kadencji władz, wykorzystanie elektronicznych środków komunikacji, w tym umożliwienie wyborów w trybie online lub w trybie hybrydowym przy zachowaniu tajności głosowania, możliwość odbywania posiedzeń poszczególnych ogniw w trybie online, podejmowanie uchwał. Propozycje zmian zostaną przedstawione podczas KZD.

Krzysztof Dąbkowski podsumował dotychczasową działalność Komisji ds. Strategii SBP na lata 2021-2030 i programu działania na kadencję 2021-2025. Komisja działa w składzie: Krzysztof Dąbkowski (przewodniczący), Barbara Budyńska, Joanna Chapska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Zbigniew Gruszka, Małgorzata Furgał, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawalkiewicz. Komisja spotyka się regularnie online, w chwili obecnej trwa podsumowanie obowiązującej Strategii, na tej podstawie ZG będzie podjęła uchwałę stwierdzającą, czy Strategia została zrealizowana, czy nie. W pracy nad nową Strategią zostaną włączone struktury (konsultacje). Planowane jest spotkanie członków Komisji na początku października w Olsztynie, w trakcie którego nastąpi próba nowego sformułowania wizji i misji SBP na kolejne lata.

Andrzej Jagodziński podsumował prace Komisji ds. wniosków i postulatów. Komisja działa w składzie: Andrzej Jagodziński (przewodniczący), Marzena Przybysz, Rozalia Podgórska, Paweł Pioterek. Komisji zależy na włączeniu do jej prac przedstawicieli okręgów SBP. Do Komisji wpłynęło 10 wniosków, uruchomiono specjalny adres wnioski@sbp.pl. Dotyczą one pragmatyki zawodowej, cyfryzacji, organizacji kongresu bibliotekarzy. Po wpłynięciu większej liczby wniosków i opracowaniu ich przez Komisję proponuje się spotkanie online członków Komisji z udziałem wszystkich zainteresowanych osób w celu przygotowania wniosków na KZD.

Ad. 4

Okręgi SBP zostały poproszone przed spotkaniem o przygotowanie informacji o swojej działalności w 2021 r. Na podstawie nadesłanych informacji przygotowano prezentację, która została przedstawiona uczestnikom spotkania. Przedstawiciele okręgów SBP zabierali głos omawiając skupiając się przede wszystkim na wnioskach i komentarzach.

Rozalia Podgórska (Okręg SBP we Wrocławiu)

W okręgu nastąpił bardzo duży spadek liczby kół (z14na 7), cały czas zmniejsza się liczba członków, istnieje obawa, że rozwiązaniu ulegnie Oddział SBP we Wrocławiu.

Anna Kończal (Okręg SBP w Toruniu)

Najmłodsza grupa zawodowa wykazuje opór przed wstąpieniem do SBP, nie widząc korzyści dla siebie. Jeśli odejdą seniorzy z zawodu i zrezygnują z czynnej działalności w SBP będzie problem z ich zastąpieniem.

Joanna Chapska (Okręg SBP w Lublinie)

Brak zainteresowania Stowarzyszeniem wśród młodych; w bibliotece zatrudniane są osoby bez wykształcenia kierunkowego, które nie są zainteresowane działalnością w branżowym stowarzyszeniu. Spłaszczenie struktur ułatwiłoby działanie.

Joanna Szymczak-Ryczel (Okręg SBP w Łodzi)

Problem z przygotowaniem walnych zebrań kół, ze względu na dużą liczbę członków w kołach. Okręg czeka na wytyczne ZG SBP, szczególnie w sprawie możliwości przeprowadzenia wyborów online.

Żaneta Kubic (Okręg SBP w Krakowie)

Okręg w ostatnim czasie zajmuje się przede wszystkim przygotowaniem do FMB.

Wybory w lokalnych strukturach zaplanowano na jesień br., niepokój budzi fakt, że aktywni bibliotekarze planują rezygnację z działalności w SBP, kilka kół zapowiada likwidację.

Bibliotekarze zakładają inne, konkurencyjne stowarzyszenia tylko po to, by mieć samodzielność w wstępowaniu o środki finansowe.

Joanna Potęga (Okręg SBP w Warszawie)

Coraz bardziej widoczny staje się odpływ członków SBP, brak zaangażowania młodszego pokolenia.

Katarzyna Pawluk (Okręg SBP w Opolu)

Zarząd Okręgu podjął próby nawiązania współpracy z czasopiśmie online „Opolski Bibliotekarz”, w celu promocji SBP i zachęcania do wstępowania. Występują problemy z Bazą Członków (przenoszenie danych, archiwizacja).

Małgorzata Rokicka (Okręg SBP w Białymstoku)

Głównym problemem jest brak chęci i entuzjazmu do działań stowarzyszeniowych wśród młodych bibliotekarzy. Wśród wieloletnich stażem bibliotekarzy obserwuje się wypalenie zawodowe.

Teresa Milewska (Okręg SBP w Gdyni)

Szczególnie ciężka sytuacja jest w Oddziale SBP w Gdańsku, gdzie jest słaba aktywność i brak zainteresowania działalnością społeczną. Ze względu na ubywanie członków zasadne jest rozważenie spłaszczenia struktur Stowarzyszenia.

Sylwia Błaszczuk (Okręg SBP w Katowicach)

W związku z obostrzeniami pandemicznymi kontakt członków sprowadzał się do wymiany informacji mailowych i rozmów telefonicznych. Biblioteki nie organizowały stacjonarnych szkoleń i konferencji. Członkowie uczestniczyli w szkoleniach w trybie online. Koła nie były organizatorami wydarzeń edukacyjnych czy kulturalnych.

Nie udało się przeprowadzić uroczystości wręczenia „Bibliotekarza Roku 2020”

Wiele działań można przeprowadzać w trybie on-line, ale struktury i bibliotekarze (większość) nie są do tego przygotowani, stąd mała aktywność struktur w okręgu.

Anna Godowska (Okręg SBP w Kielcach)

Głównym zadaniem jest przekonanie bibliotekarzy, że będą mieć korzyści ze wstąpienia do SBP.

Krzysztof Dąbkowski (Okręg SBP w Olsztynie)

Postuluje wprowadzenie oddzielnej kategorii w konkursie Bibliotekarz Roku (dla dyrektora)

Dagmara Dąbrowska (Okręg SBP w Poznaniu)

Okręg widzi potrzebę większego zaangażowania młodych bibliotekarzy w sprawy SBP.

Małgorzata Bartosik (Okręg SBP w Szczecinie)

Niepokój budzi wykruszanie się członków, zapowiedź upadku koła w Policach (brak wymiany międzypokoleniowej), trudna sytuacja w kole przy MBP w Szczecinie (napięcie pomiędzy dyrekcjami a aktywnymi działaczami SBP).

W trakcie wystąpień przedstawicieli SBP pojawiały się wątpliwości, czy wyniki obecnie przeprowadzanych wyborów w strukturach (koła, oddziały) będą ważne po ustaleniu daty KZD. Barbara Budyńska zapowiedziała konsultacje z prawnikiem i wystosowanie pisma do struktur z wyjaśnieniem.

Ad. 5

Wyniki badania ankietowego dotyczącego postrzegania SBP przez jego członków i ich opinii na temat Stowarzyszenia przedstawił Paweł Pioterek. Wyniki zostały opracowane przez Zespół w składzie: Barbara Budyńska, Krzysztof Dąbkowski, Paweł Pioterek, Joanna Potęga, Marzena Przybysz, Aldona Zawalkiewicz. Badanie realizowane było w dniach 15 lutego – 19 marca 2021 r. Celem badania było zebranie opinii członków na temat organizacji, do której należą, jej działalności a także pozyskanie wiedzy na temat aktywności członków i ich zaangażowania w prace na rzecz SBP. W badaniu wzięło

udział 1321 osób. Respondenci odpowiadali na 27 pytań. 18 z nich było pytaniami badawczymi, a 9 to pytania z metryczki. Wśród uczestników dominująca grupa to kobiety w średnim wieku, ze średnim stażem członkostwa w SBP, długim stażem pracy w bibliotekach publicznych.

Joanna Potęga podsumowała odpowiedzi na pytanie, respondentów. Średnia ocena wśród kobiet na pytanie, w jakim stopniu członkostwo SBP spełnia ich oczekiwania wyniosła 3,25 (gdzie 5 oznacza zdecydowanie tak, a 1 - zdecydowanie nie), u mężczyzn 2,82. Jeśli chodzi o strukturę wieku, wyższa średnia wystąpiła u starszych ankietowanych (im niższy wiek, tym niższa średnia).

Przy ocenie wybranych aspektów funkcjonowania SBP pozytywnie zostały ocenione działania integracyjne i szkoleniowe (przy czym za pozytywne uznaje się odpowiedzi: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie). Jeśli chodzi o ocenę działań rzeczniczych oraz aktywności na rzecz młodych bibliotekarzy bardzo duża liczba ankietowanych udzieliła odpowiedzi „nie mam zdania”, co może świadczyć o złym sposobie promocji działań podejmowanych przez SBP. Kolejnym analizowanym aspektem było uczestnictwo respondentów w aktywnościach prowadzonych przez SBP. Wynika z niej, że ponad połowa badanych nie angażuje się w działania Stowarzyszenia.

Do najważniejszych w opinii respondentów działań SBP. należą: organizacja konferencji i warsztatów; działania na rzecz bibliotekarstwa, informacji naukowej i rozwoju czytelnictwa; zwiększenie społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza; upowszechnianie dobrych praktyk w dziedzinie bibliotekarstwa i informacji naukowej. Wśród odpowiedzi na pytanie o kierunki działań, jakie należy podjąć lub wzmocnić, widoczne były obawy dotyczące pełnienia funkcji w poszczególnych strukturach (przewodniczącego, skarbnika), zgłaszano nieprzychylność dyrektorów do działalności podległych pracowników w SBP. Pojawiły się również postulaty, m.in. o dbałość o wynagrodzenie bibliotekarzy.

Następnie Paweł Pioterek podsumował mocne i słabe strony Stowarzyszenia, które wymienili ankietowani. Wysokie wskazania miała działalność wydawnicza, projekt AFB, działalność szkoleniowa i promocyjna (w tym konkursy). Jako słabe strony najczęściej wymieniono: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, brak działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniałą strukturę organizacyjną, problemy w komunikacji pomiędzy strukturami, ceny szkoleń.

Pełny raport z badań członków SBP zostanie wysłany do okręgów z prośbą o upowszechnienie wśród podległych struktur.

Ad. 6

Dyrektor Biura ZG SBP Aldona Zawałekiewicz przedstawiła propozycję usprawnienia komunikacji w Stowarzyszeniu poprzez wykorzystanie platformy ZOOM, dostępem do której SBP dysponuje do września 2022 r. Zastosowanie jednego, uniwersalnego narzędzia, które byłoby wykorzystywane do kontaktów między strukturami SBP będzie rozwiązaniem efektywnym. Zoom może być używany

przez członków SBP do komunikacji wewnętrznej z oddziałami i kołami SBP oraz realizacji zadań statutowych i szerszej ich promocji.

Planowane jest przeszkolenie zgłoszonych przez okręgi przedstawicieli.

Kolejną propozycją jest przeszkolenie przedstawicieli okręgów w zakresie normalizacji opracowywanych dokumentów sprawozdawczych (w części opisowej i statystycznej). Opracowane zostaną ponadto zasady sporządzania sprawozdań i wzór formularza sprawozdawczego, który po zatwierdzeniu przez Zarząd Główny zostanie rozesłany do struktur terenowych celem stosowania w sprawozdaniach rocznych. Wpłynie to na podniesienie wartości informacyjnej sprawozdań przekazywanych corocznie Zarządowi Głównemu przez struktury lokalne

Barbara Budyńska zakończyła spotkanie.

Protokół sporządziła Małgorzata Dargiel-Kowalska